

Informacja na temat planowanych zmianach w systemie oświaty oraz harmonogram ich wdrażania

Zmiany wprowadzone w roku 2015:

- 1) ustawa z dnia 29 grudnia 2015 r. o *zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw* (Dz.U. z 2016 r. poz. 35) zawiera, w szczególności:
  - a) obowiązek szkolny od 7 roku życia,
  - b) prawo rodziców do zdecydowania o podjęciu przez dziecko edukacji szkolnego od 6 roku życia,
  - c) obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dziecko 6 - letnie,
  - d) zniesienie obowiązku odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dziecko 5 - letnie,
  - e) wydłużenie terminu możliwości funkcjonowania oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych do dnia 1 września 2019 r.,
  - f) wzmocnienie roli kuratora oświaty w kształtowaniu sieci przedszkoli i planu sieci szkół, w tym przywrócenie obowiązku uzyskiwania pozytywnej opinii organu nadzoru pedagogicznego w przypadku likwidacji szkoły lub placówki prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego,
  - g) powierzenie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania kompetencji powoływania i odwoływania kuratorów i wicekuratorów oświaty.

- 2) ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o *Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji* (Dz. U. z 2016 r. poz. 64) wprowadza:
  - a) zestaw prostych i spójnych rozwiązań systemowych dotyczących kwalifikacji nadawanych poza szkolnictwem wyższym i oświatą,
  - b) definiuje Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK) jako określony w przepisach prawa zbiór zasad, standardów oraz procedur regulujących sposób działania różnych podmiotów związanych z nadawaniem kwalifikacji oraz zapewnianiem ich jakości,
  - c) określenie głównych elementów ZSK tj.: Polską Ramę Kwalifikacji (PRK), Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK) oraz zasady dotyczące zapewniania jakości kwalifikacji spoza systemów oświaty i szkolnictwa wyższego, regulacje dotyczące zbioru definicji, zasad i standardów w zakresie włączania kwalifikacji do ZSK oraz nadawania i zapewniania jakości kwalifikacji integrując trzy obszary kwalifikacji:
    - kwalifikacje w oświacie oraz w szkolnictwie wyższym - kwalifikacje pełne oraz kwalifikacje częściowe (wyodrębnione w zawodach szkolnych, studia podyplomowe) włączone do ZSK z mocy ustawy, nadawane na podstawie ustaw regulujących działania systemu oświaty oraz systemu szkolnictwa wyższego,
    - kwalifikacje rynkowe - kwalifikacje częściowe, nieuregulowane przepisami prawa, nadawane do tej pory na zasadzie swobody działalności gospodarczej,
    - kwalifikacje uregulowane - kwalifikacje częściowe, ustanowione odrębnymi przepisami (poza systemem oświaty i szkolnictwa wyższego).

2. Zmiany planowane do zrealizowania w roku 2016 (zmiany te są m.in. wypełnieniem zobowiązań Prezesa Rady Ministrów zawartych w exposé wygłoszonym w dniu 18 listopada 2015 r.):

1) zmiany w ustawie - Karta Nauczyciela.

W dniu 8 stycznia 2016 r. projekt został skierowany do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych. Planowany termin przyjęcia projektu przez Radę Ministrów: 16 lutego 2016 r.

Zmiany dotyczą:

- a) zniesienia od dnia 1 września 2016 r. obowiązku realizacji w dotychczasowej formule zajęć opieki świetlicowej lub zajęć w ramach godzin przeznaczonych w ramowych planach nauczania do dyspozycji dyrektora szkoły. Nauczyciele w ramach 40-godzinnego tygodniowego czasu pracy będą prowadzić zajęcia z uczniami, zgodnie z ich potrzebami i zainteresowaniami, stosownie do ustaleń podjętych w danej szkole. W związku z likwidacją obowiązku prowadzenia tych zajęć w dotychczasowej formule, proponuje się odejście od rejestrowania ich wymiaru, co jednocześnie odbiurokratyzuje pracę nauczycieli,
- b) postępowania dyscyplinarnego prowadzonego wobec nauczycieli, w tym jego usprawnienie, oraz wprowadzenie centralnego rejestru orzeczeń dyscyplinarnych. W rejestrze będą gromadzone dane o nauczycielach prawomocnie ukaranych karą wydalenia z zawodu nauczycielskiego lub karą zwolnienia z pracy z zakazem przyjmowania ukaranego do pracy w zawodzie nauczycielskim w okresie 3 lat od ukarania. Rejestr będzie skutecznym narzędziem uniemożliwiającym zatrudnienie w przedszkolu, szkole lub placówce nauczyciela ukaranego ww. karami. W ustawie zostaną określone również zasady wynagradzania członków komisji dyscyplinarnych oraz rzeczników dyscyplinarnych i ich zastępców (obecnie bowiem brak jest regulacji w tym zakresie). Odpowiedzialność dyscyplinarna zostanie rozszerzona na wszystkich nauczycieli,
- c) sposobu finansowania jednorazowej gratyfikacji pieniężnej dla nauczycieli, którym minister właściwy do spraw oświaty i wychowania nada tytuł honorowy profesora oświaty,
- d) rozszerzenia na wszystkich nauczycieli wymogu dotyczącego niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie oraz wymogu nietoczenia się wobec nauczyciela postępowania karnego lub dyscyplinarnego lub postępowania o ubezwłasnowolnieniu. Nauczyciele przed nawiązaniem stosunku pracy będą zobligowani do przedstawienia dyrektorowi szkoły informacji z Krajowego Rejestru Karnego.

zmiany w ustawie o systemie oświaty:

Planowany termin skierowania projektu do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych: do dnia 16 lutego 2016 r.

Zmiany dotyczą w szczególności:

- a) zniesienia sprawdzianu, do którego obowiązkowo przystępują uczniowie VI klasy szkoły podstawowej. Począwszy od roku szkolnego 2017/2018 Centralna Komisja Egzaminacyjna we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi będzie udostępniać gimnazjom narzędzia diagnostyczne, z których każde gimnazjum będzie mogło skorzystać w celu wstępnej oceny poziomu wiadomości i umiejętności uczniów rozpoczynających III etap edukacyjny (gimnazjum). Pozwoli to również szkołom, które zdecydują się skorzystać z narzędzi diagnostycznych, na dokonywanie pomiaru efektywności nauczania poprzez analizy EWD,
- b) weryfikacji wyników części pisemnej egzaminu maturalnego i części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, ustalonych przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej. Począwszy od roku szkolnego 2016/2017 zdający będzie miał prawo odwołać się od wyników ww. egzaminów do specjalnej komisji działającej przy Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, składającej się z ekspertów zewnętrznych,
- c) procedury zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych do danego języka obcego nowożytnego, innych niż zakupione ze środków dotacji celowej w latach poprzednich i będących na wyposażeniu biblioteki szkolnej. Organ prowadzący szkołę podstawową lub gimnazjum, biorąc pod uwagę poziom zaawansowania językowego uczniów (począwszy od klasy IV szkoły podstawowej i klasy I gimnazjum w roku szkolnym 2016/2017) będzie mógł zakupić brakujące podręczniki lub materiały edukacyjne, umożliwiające realizację programu nauczania. Koszt zakupu tych podręczników lub materiałów edukacyjnych zostanie zrefundowany ze środków dotacji celowej przekazanej na kolejny rok szkolny.

3. Analiza podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego

W karierze szkolnej dziecka bardzo ważne jest to, w jaki sposób będzie ono przygotowane do rozpoczęcia nauki w klasie I szkoły podstawowej. Dlatego też w najbliższych miesiącach nastąpi zmiana podstawy programowej wychowania przedszkolnego dla dzieci 6-letnich.

Natomiast w lutym rozpocznie się szeroka analiza podstaw programowych kształcenia ogólnego. Analiza będzie prowadzona przy współudziale ok. 1100 ekspertów i zakończy się w czerwcu 2016 r.

Planuje się, że projekt rozporządzenia dotyczący kompleksowej zmiany podstawy programowej kształcenia ogólnego zostanie skierowany do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych w III kwartale 2016 r.

4. Debata o systemie edukacji (luty - czerwiec 2016 r.) Geneza

debaty:

System oświaty stał się obiektem krytyki. Ze sposobu edukowania dzieci i młodzieży niezadowoleni są w zasadzie wszyscy: rodzice, uczniowie, nauczyciele, organy prowadzące szkoły.

Zmiany jako wynik debaty stają się więc oczekiwane i mogą uzyskać poparcie społeczne.

W debacie o systemie edukacji zasadniczymi kwestiami będą:

- 1) ustrój szkolny - system szkolny,
- 2) finansowanie oświaty,
- 3) rozwiązania dotyczące uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- 4) rola nauczyciela,
- 5) rola jednostek samorządu terytorialnego w systemie oświaty.

Po zakończeniu debaty o systemie edukacji przygotowany zostanie projekt zmian odpowiednich przepisów prawa oświatowego. Planuje się, że projekt zmian w prawie oświatowym zostanie skierowany do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych w III kwartale 2016 r.